

Nr. 36735 / 28.08.2015

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-11	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr.de ex. : -
OG	EFFECTUAREA CLISMEI, PRECEDATA DUPA CAZ DE DEPARAZITARE, RAS, IGIENA	Pagina 1 din exemplarul nr. 2
		Exemplar nr. 2

1. SCOP:

Prezenta procedura are ca obiect definirea unui ansamblu de tehnici legate de utilizarea si efectuarea inofensiva a clismei, in spitale, in scop terapeutic si de prevenire a unor complicatii.

2. DOMENIU DE APLICARE

Procedura se aplică in cadrul sectiei (sectiilor) / departamentului / serviciului (serviciilor) obstetrica ginecologie

3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ:

- Ordinul MS nr.972/2010, privind aprobarea standardelor de acreditare
- O.U. nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, moașa și asistent medical;
- Manual de nursing
- Legea nr.46/2003, privind drepturile pacientului

Programul din 4 iunie 2010, programul national de pregatire a infirmierelor, publicat în Monitorul Oficial 501 din 20 iulie 2010

4. RESPONSABILITĂȚI:

4.1. Responsabil de proces = medicul curant + sef de sectie

4.2. Echipa de proces = sef de sectie + director medical + medic currant

5. DESCRIEREA PROCEDURII:

Definitie: Clisma este o formă specială a tubajului, prin care se introduc diferite lichide în intestinul gros (prin anus, în rect și colon).

Scop: evacuator

- evacuarea conținutului intestinului gros
- pregătirea pacientului pentru examinări (rectoscopie, irigoscopie)
- intervenții chirurgicale asupra rectului

Clismele evacuatoare pot fi: simple, înalte, prin sifonaj, uleioase, purgative

Materiale

- de protecție
- paravan, mușama, aleză, învelitoare
- sterile
- canulă rectală
- casoletă cu comprese
- pară de cauciuc pentru copii
- nesterile

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI OG	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-11	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr. de ex. : -
	EFFECTUAREA CLISMEI, PRECEDATA DUPA CAZ DE DEPARAZITARE, RAS, IGIENA	Pagina 2 din exemplarul nr. 2 Exemplar nr. 2

- stativ pentru irigator
- irigatorul și tubul de cauciuc de 1,5-2 m lungime și 10 mm diametru
- tăviță renală, bazinet
- apă caldă la 35°C-37°C (500-1000ml pentru adulți, 250 ml pentru adolescenți, 150 ml pentru copil, 50-60 ml pentru sugari)
- sare (1 linguriță la un litru de apă)
- ulei (4 linguri la 1 litru de apă) sau
- glicerină (40 gr la 500 ml)
- săpun (1 linguriță rasă la 1 litru)
- medicamente
- soluții medicamentoase în cantitatea și concentrația cerută de medic
- substanță lubrifiantă (vaselină)

Pacient

- psihic:
 - se anunță și i se explică tehnica
 - se respectă pudoarea
 - se obține consimțământul
- fizic:
 - se izolează patul cu paravanul și se protejează cu mușamaua și aleza
 - se așează pacientul în funcție de starea generală în poziție:
 - decubit dorsal, cu membrele inferioare ușor flectate
 - decubit lateral stâng cu membrul inferior stâng întins și dreptul flectat genupectorală
 - se așează bazinetul sub regiunea sacrală și se învelește pacientul cu învelitoare

Clisma evacuatoare simplă:

- se fixează canula la tubul irigatorului și se închide robinetul
- se verifică temperatura apei sau a soluției medicamentoase
- se umple irigatorul
- se evacuează aerul și prima coloana de apă
- se lubrifică canula cu o compresă de tifon
- se fixează irigatorul pe stativ
- asistenta se spală pe mâini și se dezinfectează
- îndepărtează fesele pacientului cu mâna stângă
- introduce canula prin anus în rect (cu mâna dreaptă) perpendicular pe suprafața subiacentă, cu vârful îndreptat înainte în direcția vezicii urinare
- după ce vârful canulei a trecut prin sfincter se ridică extremitatea externă și se îndreaptă vârful în axa ampulei rectale
- se introduce canula 10-12 cm
- se deschide robinetul sau pensa și se reglează viteza de scurgere a apei prin ridicarea irigatorului la aproximativ 50 cm deasupra patului pacientului

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI OG	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-11	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr. de ex. : -
	EFFECTUAREA CLISMEI, PRECEDATA DUPA CAZ DE DEPARAZITARE, RAS, IGIENA	Pagina 3 din exemplarul nr. 2
		Exemplar nr. 2

- pacientul este rugat să respire adânc, să-și relaxeze musculatura abdominală, să rețină soluția 10-15 minute
- se închide robinetul înainte ca nivelul apei să se apropie de nivelul tubului de scurgere
- se îndepărtează canula și se așează în tăvița renală
- pacientul este adus în poziție de decubit lateral drept, apoi decubit dorsal pentru a ușura pătrunderea apei la o adâncime mai mare ; se captează scaunul la pat sau la toaletă

Clisma înaltă:

- se procedează la fel ca la clisma evacuatoare simplă
- se introduce o canula flexibilă la 30-40 cm în colon
- se ridică irigatorul la 1,5 m pentru a realiza o presiune mai mare a apei
- temperatura apei va fi mai scăzută (15-16°C)

Clisma uleioasă:

- se folosesc uleiuri vegetale (floarea soarelui, măsline), încălzite la 38° C în baie de apă
- introducerea în rect se face cu ajutorul unui irigator la care rezervorul este înlocuit cu o pâlnie sau cu ajutorul unei seringi
- se introduce la presiune joasă
- aproximativ 200 ml de ulei se introduc în 15-20 min
- se menține în rect 6-12 ore (este bine să se execute seara, iar pacientul va elimina dimineața un scaun moale nedureros)
- se indică în constipații cronice, fecalom

Clisma purgativă:

- evacuează colonul prin acțiunea purgativă (nu mecanică)
- se utilizează soluție concentrată de sulfat de magneziu (250 ml apă cu 2 linguri MgSO₄), care prin mecanism osmotic produce o transsudare de lichid prin pereții intestinali în lumen, formând un scaun lichid abundent
- se mai poate folosi bilă de bou (un vârf de cuțit de bilă pulbere la 250 ml apă) care are acțiune stimulantă asupra peristaltismului intestinal

Efectuarea clisimei cu trusă de unică folosință

Avantaje: - pacientul își poate face clisma singur, la domiciliu.

Pregătirea pacientului: - informarea lui asupra scopului clisimei și a poziției pe care trebuie să o adopte în timpul administrării (aceeași ca pentru orice clismă).

Pregătirea materialelor:

- flaconul cu soluție (flaconul este confecționat din material plastic flexibil, care constituie para, și o prelungire lubrefiată ce constituie canula, care este protejată cu un capșon).

Flaconul conține soluția pentru administrare:

- ex. Normacol-Lavement;
- ex. Rowasa.

Efectuarea:

- Se detașează capșonul;

SPITALUL JUDEȚEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-11	Ediția: I Nr. de ex.: 2	
		Revizia: - Nr.de ex. : -	
	OG	EFFECTUAREA CLISMEI, PRECEDATA DUPA CAZ DE DEPARAZITARE, RAS, IGIENA	Pagina 4 din exemplarul nr. 2
			Exemplar nr. 2

- Se introduce canula prin orificiul anal;
- Se comprimă ușor, ritmic, corpul flaconului;

Se retrage canula

Îngrijirea pacientului:

- se efectuează toaleta regiunii anale pe un bazinet curat
- se îndepartează materialele de protecție
- se așează pacientul comod, se învește
- se aerisește salonul

Reorganizarea și notarea în F. O.

DE ȘTIUT:

- când canula întâmpină rezistență, se retrage câțiva cm sau se dă drumul apei din irigator, pentru ca aceasta să permită înaintarea canulei atât prin întinderea și lărgirea rectului, cât și prin dizolvarea și dizlocarea materiilor fecale
- dacă în fața canulei se așează scibale, se va ridica irigatorul care va mări presiunea de scurgere, restabilind curentul normal
- când apar dureri, crampe intestinale, se oprește curentul de apă câteva minute până ce se liniștește musculatura colonului
- la sugari și copii mici, clisma evacuatoare se face cu para de cauciuc cu vârf efilat (până la 6 luni se va utiliza o pară cu capacitatea de 50-60 ml; de la 6 luni-1 an capacitatea acesteia va fi de 100 ml.

CONTROLUL PARAZITOLOGIC ȘI DEPARAZITAREA

OBIECTIVELE PROCEDURII

- Îndepărtarea și distrugerea paraziților care pot transmite imbolnăviri
- Evitarea leziunilor de grataj și păstrarea integrității tegumentelor

PREGĂTIREA MATERIALELOR

- Paravan
- Piepten foarte des
- Soluție insecticidă
- Mănuși de unică folosință
- Bonetă din material plastic
- O bucată de panză

PREGĂTIREA PACIENTULUI

- a) **PSIHICĂ:**
 - Anunțați cu tact pacientul că veți face controlul parazitologic
 - Explicați necesitatea acestui control
- b) **FIZICĂ:**
 - Examinați părul pacientului pentru a depista ouăle și paraziții adulți

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-11	Ediția: I Nr. de ex.: 2	
		Revizia: - Nr.de ex. : -	
	OG	EFFECTUAREA CLISMEI, PRECEDATA DUPA CAZ DE DEPARAZITARE, RAS, IGIENA	Pagina 5 din exemplarul nr. 2
			Exemplar nr. 2

- Dezbrăcați pacientul de hainele proprii și controlați cusăturile
- Examinați celelalte zone piloase ale pacientului

EFFECTUAREA PROCEDURII:

- Asigurați intimitatea cu ajutorul unui paravan
- Așezați pacientul într-o poziție adecvata stării sale
- Asigurați o sursă de lumină
- Spălați mainile și îmbrăcați mănuși
- Acoperiți capul și dacă este cazul despletiți părul
- Impărțiți părul în suvițe și aplicați insecticidul
- Acoperiți părul cu boneta de material plastic și apoi cu o bucată de panză sau basma și mențineți cel puțin 24 de ore după care ajutați pacientul să-și spele capul
- Scurtați părul numai cu acordul pacientului
- Se examinează celelalte părți păroase
- Verificați cu atenție hainele și trimiteți-le la etuvare

INGRIJIREA PACIENTULUI

- Plasați pacientul într-o cameră izolată
- Verificați efectul insecticidului prin controlul părului pentru a observa persistența sau îndepărtarea lindinelor
- Pieptănați deasupra unei bucăți de panză albă

REORGANIZAREA LOCULUI DE MUNCĂ

- Îndepărtați paravanul și materialele folosite
- Așezați soluțiile rămase la locul de păstrare
- Îndepărtați mănușile
- Spălați mainile

NOTAREA PROCEDURII

Notați în planul de îngrijiri:

- Constatările făcute cu ocazia inspecției
- Existența și tipul paraziților
- Data și ora efectuării

EVALUAREA EFICACITĂȚII PROCEDURII

Rezultate așteptate

- La controlul efectuat nu se observă paraziți
- Pacientul exprimă stare de confort
- Nu prezintă leziuni de grataj

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI OG	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-11	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr.de ex. : -
	EFFECTUAREA CLISMEI, PRECEDATA DUPA CAZ DE DEPARAZITARE, RAS, IGIENA	Pagina 6 din exemplarul nr. 2
		Exemplar nr. 2

Rezultate nedorite/Ce faceți?

- La controlul efectuat se observă paraziți vii sau ouă (lindini):
- Repetați procedura de deparazitare

6. ANEXE / INSCRISURI

Data	Elaborat		Verificat		Aprobat	
	Funcția / Nume	Semnătura	Funcția / Nume	Semnătura	Funcția / Nume	Semnătura
28.08. 2015	MEDIC SEF SECTIE OG I Dr. Olaru Maria MEDIC SEF SECTIE OG II Dr. Puflea Gina	 Dr. OLARU MARIA medic primar ginecolog Cod 478335 Dr. GINA PUFLEA medic primar obstetrică ginecolog Cod 507235	DIRECTOR MEDICAL Dr. Turcanu Angela		MANAGER Ec. Corneliu Mihai	